

Щоденний звіт № 216/2020

від 10 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій і Луганській областях СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період Місія зафіксувала одне порушення режиму припинення вогню в Донецькій області, водночас у Луганській області, за спостереженнями СММ, не було жодного такого порушення.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого і Петрівського. У вечірній та нічний час БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у межах ділянок розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія виявила нещодавнє подовження траншеї в районі Старогнатівки Донецької області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонтних робіт на життєво важливих об'єктах цивільної інфраструктури, а також для забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Луганській області.
- Обмеження свободи пересування СММ тривали, зокрема в пункті пропуску на кордоні, що не контролюється урядом, поблизу Довжанського в Луганській області*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 9 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²³

У Донецькій області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) Місія зафіксувала 1 таке порушення.

У Луганській області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#), за спостереженнями Місії, також не було жодного такого порушення. Востаннє СММ фіксувала порушення режиму припинення вогню в Луганській області 7 вересня 2020 року (див. [Щоденний звіт СММ від 8 вересня 2020 року](#)).

Минулого разу, коли СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в обох областях, це було за період із вечора 18 до вечора 19 серпня (див. [Щоденний звіт СММ від 22 серпня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 1 001 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 174 вибухи, 2 невизначені боєприпаси, що пролетіли, 13 освітлювальних ракет, а також 812 черг та пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої і Петрівського

Упродовж дня 9 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південь від новозбудованого прольоту мосту поблизу Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Ввечері 8 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив 3 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України: в н. п. Катеринівка (підконтрольний урядові, 64 км на захід від Луганська) орієнтовно за 1 км на східно-південний схід від північно-західного кута ділянки, біля північного краю ділянки приблизно за 500 м на західно-південний захід від її північно-східного кута і безпосередньо поблизу її північно-східного кута. Той же БПЛА також зафіксував 2 осіб на колишній позиції збройних формувань біля східного кута ділянки, на відстані близько 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

9 вересня в межах ділянки розведення, у південно-східній частині Катеринівки спостерігачі бачили нерухомий броневий автомобіль («Козак») та 2 військовослужбовців Збройних сил України. За словами офіцера Збройних сил України при Спільному центрі з контролю та координації (СЦКК), ці військовослужбовці були бійцями Національної гвардії України та прибули для надання допомоги місцевій поліції.

² Протягом звітного періоду СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню, тому у цьому звіті немає діаграм із динамікою порушень режиму припинення вогню та відповідної мапи.

³ Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

Того ж дня за межами цієї ділянки розведення, орієнтовно за 500 м на південь від її південного кута, команда СММ бачила, як за допомогою важкої будівельної техніки робітники з невідконтрольних урядові районів проводили бурильні роботи та укладали гравій на автодорозі Т1316 і прилеглій території. Спостерігачі бачили, що за допомогою двох тракторів робітники з невідконтрольних урядові районів видаляли рослинність з обох сторін дороги приблизно за 400 м на схід від південно-східного краю ділянки розведення.

Окрім цього, 9 вересня біля блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення в районі Золотого, за спостереженнями Місії, перебували 6 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), водночас спостерігачі бачили, як двоє з них заходили вглиб ділянки приблизно на 350 м на північ від її південного краю і потім поверталися назад.

У ніч із 8 на 9 вересня на ділянці розведення в районі н.п.Петрівське (невідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 3 осіб на колишній позиції Збройних сил України поблизу південного краю ділянки, на відстані близько 540 м на східно-північний схід від її південно-західного кута. Той же БПЛА також зафіксував 1 особу на колишній позиції збройних формувань поблизу південно-східного кута ділянки.

Упродовж дня 9 вересня, ведучи спостереження у трьох різних місцях біля цієї ділянки розведення, спостерігачі відзначили там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁴

Місія зафіксувала бойові броньовані машини, зокрема в житловому секторі, у підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

7 вересня на відстані близько 2,3 км на східно-північний схід від н.п.Весела Гора (невідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) БПЛА СММ малого радіуса дії виявив 3 ями, вириті між смугами руху автодороги Н-21. За оцінкою СММ, вони нагадують раніше зафіксовані вертикальні ніші під автодорогою М04 неподалік н.п.Крута Балка (невідконтрольний урядові, 16 км на північ від Донецька), всередині яких спостерігачі виявили саморобний підривний заряд (див. [Щоденний звіт СММ від 29 серпня 2020 року](#)).

8 вересня на необробленому полі приблизно за 2 км на північно-північний схід від н.п.Чермалик (підконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії виявив пошкоджений трактор. За оцінкою Місії, пошкодження виникли від дії ударної хвилі після спрацювання невибухлого боєприпасу чи протитанкової міни. Біля трактора БПЛА зафіксував свіжу вирву (діаметром приблизно 2 м; не видно на знімках від 1 вересня 2020 року).

⁴ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Окрім цього, 9 вересня на відстані близько 7 км на північний схід від н. п. Старогнатівка (підконтрольний урядові, 51 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 50-метрове подовження (із півночі на південь) існуючої траншеї, яка, за оцінкою, належить Збройним силам України (не видно на знімках від 16 серпня 2020 року).

Міни неподалік Щастя та Веселої Гори в Луганській області

7 вересня приблизно за 2 км на схід від н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) БПЛА СММ малого радіуса дії вперше виявив 2 міни на додачу до 36 протитанкових мін (ймовірно ТМ-62; про які повідомлялося раніше), встановлених у три ряди поперек автодороги Н21, орієнтовно за 150 м на південний схід від мосту у Щасті. За оцінкою СММ, усі вони належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 2 вересня 2020 року](#)).

Того ж дня той самий БПЛА [вкотре](#) зафіксував 8 протитанкових мін, установлених в один ряд поперек автодороги Н21, приблизно за 1,8 км на північний схід від Веселої Гори, які, за оцінкою, належать збройним формуванням.

Зусилля СММ зі сприяння ремонту та забезпеченню роботи життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), а також біля Веселої Гори, південніше мосту у Щасті.

СММ також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування залізничного полотна в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання біля н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) та в н. п. Зайцеве (50 км на північний схід від Донецька), а також огляду газопроводів між підконтрольними урядові н. п. Новолуганське (53 км на північний схід від Донецька) і н. п. Кодема (57 км на північний схід від Донецька).

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення перевірки об'єктів енергопостачання в підконтрольних урядові н. п. Травневе (51 км на північний схід від Донецька) та н. п. Гладосове (51 км на північний схід від Донецька); ремонту, огляду та техобслуговування ліній електропередачі поблизу підконтрольних урядові н. п. Южна Ломуватка (60 км на захід від Луганська), н. п. Веселогорівка (64 км на захід від Луганська) та н. п. Польове (55 км на захід від Луганська); та робіт із розмінування в районах підконтрольних урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська), н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська) та н. п. Мирна Долина (67 км на північний захід від Луганська).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

9 березня, здійснюючи спостереження в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Довжанське (кол. Свердловськ; 60 км на південний схід від Луганська), спостерігачі бачили, що до України в'їхали 2 тентовані вантажівки, не зафіксувавши пасажиро-транспортного потоку у протилежному напрямку. Приблизно через 10 хвилин двоє членів збройних формувань сказали патрулю СММ залишити цей район*.

Перебуваючи в пішохідному пункті пропуску на кордоні біля н. п. Новоборовиці (79 км на південь від Луганська) упродовж приблизно 25 хвилин, команда Місії зауважила, що судячи з усього пункт пропуску був закритим та на ньому ніхто не чергував.

Заходи з протидії поширенню COVID-19 на КПВВ та відповідних блокпостах

У Луганській області спостерігачі відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської працювали.

Приїздивши тричі на КПВВ у період із 09:00 до 13:18, команди Місії зафіксували загалом 270 осіб (різної статі та віку), які стояли в черзі для проходу в бік підконтрольних урядові районів, і загалом 120 осіб (різної статі та віку) у черзі у зворотному напрямку. Спостерігачі також зауважили, що між новим прольотом мосту та КПВВ курсував гольф-кар.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

*Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що СЦКК повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до невідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- У пункті пропуску на кордоні неподалік н. п. Довжанське (кол. Свердловськ; невідконтрольний урядові, 60 км на південний схід від Луганська) двоє членів збройних формувань сказали патрулю Місії залишити цей район.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- На блокпості на захід від н. п. Бойківське (кол. Тельманове; непідконтрольний урядові, 67 км на південний схід від Донецька) троє озброєних членів збройних формувань дозволили патрулю Місії проїхати лише після 28-хвилинної затримки.
- На блокпості поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) член збройних формувань дозволив патрулю Місії проїхати лише після 54-хвилинної затримки.

Інші перешкоди:

- Увечері 8 вересня, пролітаючи над районами між підконтрольними урядові н. п. Степанівка (54 км на північ від Донецька) та н. п. Дача (53 км на північ від Донецька), БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) та дії перешкод сигналу обох модулів GPS (за оцінкою, внаслідок глушіння)⁵.

⁵ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
07.09.2020	1	землерийна машина (ПЗМ-2)	неподалік н. п. Щастя (20 км на північ від Луганська)	міні-БПЛА
08.09.2020	2	бойова машина піхоти (БМП-1)	неподалік н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	бойова броньована машина		
09.09.2020	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	неподалік н. п. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	-	подовження траншеї приблизно на 50 м (не видно на знімках від 16 липня 2020 року)	біля н. п. Старогнатівка (51 км на північний схід від Донецька)	
	1	бронетранспортер (БТР-60)	у житловому секторі н. п. Карлівка (25 км на північний захід від Донецька)	патруль

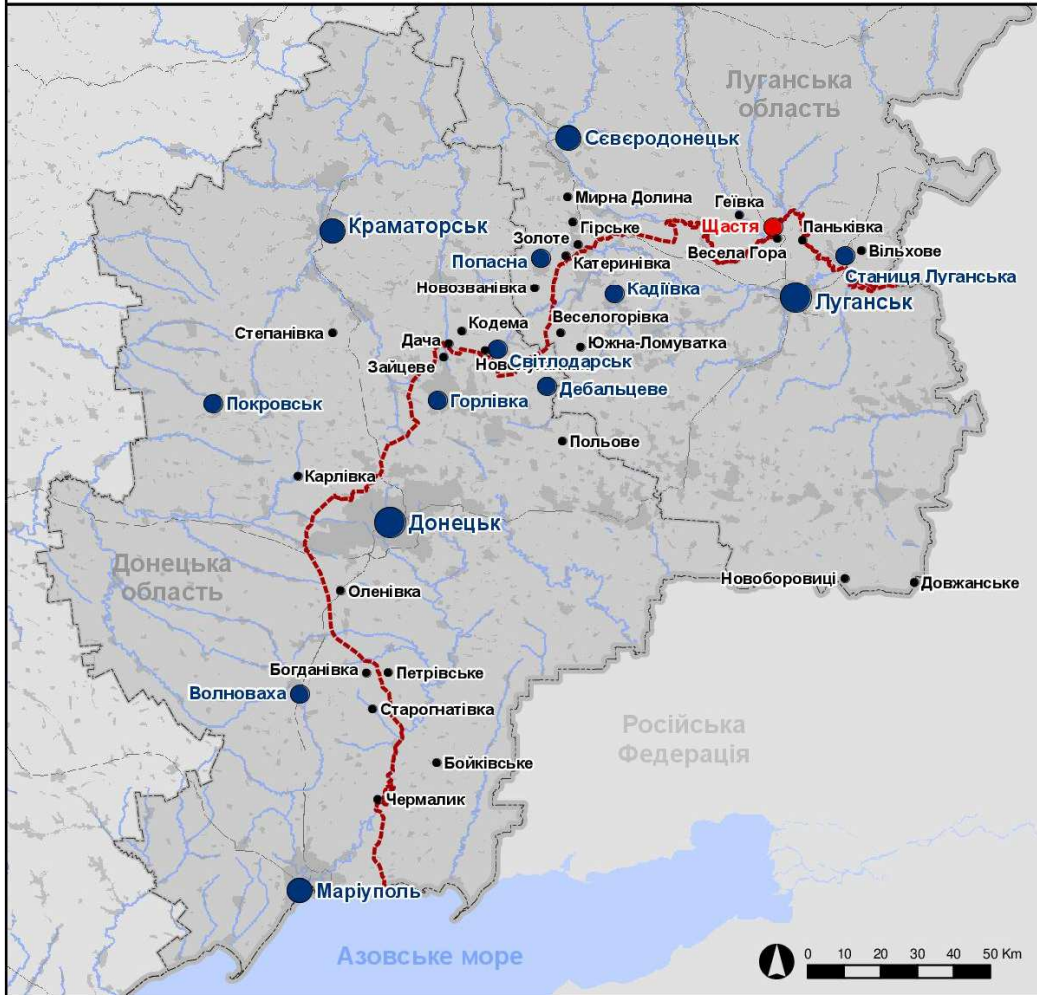
⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Мапа Донецької та Луганської областей⁷

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Населені пункти, згадані у звіті від 10 вересня 2020 року

- моніторингова команда / патрульний центр
- патрульний центр
- передова патрульна база
- місце, звідки співробітники СММ були тимчасово передислоковані
- згаданий у звіті населений пункт
- лінія зіткнення (орієнт.)

Джерело: адміністративні кордони – УКП ООН; дороги, ріки – проект OpenStreetMap; море – VLIZ (2005). Акваторія МГО; інше – ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.

Створено: 10/09/2020

⁷ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується у десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (команди спостерігачів, представництва і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані починаючи з 27 вересня 2016 року згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).